מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את המאפיינים המרכזיים של משטר טוטליטרי
- להשוות בין קומוניזם לפשיזם
- להבין מהו גטו וכיצד שמרו בו היהודים על צלם אנוש

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – הבנה בסיסית

1. א – שליטה בכל תחומי החיים
2. ג – הקומוניסטים
3. א – תוכנית כלכלית לפיתוח התעשייה
4. א – תואר המנהיג הפשיסטי באיטליה
5. ב – פשיזם
6. א – ועד יהודי שמונה בידי הגרמנים לנהל את הגטו

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – שני המשטרים התפתחו מתוך תסכול ומצוקה כלכלית וחברתית לאחר המלחמה
2. לא נכון – במשטר טוטליטרי קיימת בדרך כלל מפלגה יחידה השולטת בכל
3. נכון – רעיון השוויון הכלכלי הוא בסיס האידאולוגיה הקומוניסטית
4. לא נכון – הפשיזם האדיר את המלחמה והכוח כערכים מרכזיים
5. לא נכון – הגטאות נבדלו זה מזה בגודל, בתנאים ובאופן הניהול
6. נכון – זהו שם לפעילות תיעוד וארכיון יהודי חשאי בגטו ורשה

חלק ג' – השלמת מילים

1. עבודה
2. מצעד על רומא
3. תעמולה
4. אליטיזם
5. קידוש
6. ועדי בתים

חלק ד' – התאמה

- 1 – ד (שאיפה לשוויון כלכלי וביטול המעמדות)
- 2 – ה (האדרת המדינה, הלאום והמנהיג)
- 3 – ב (מועצה יהודית בגטו)
- 4 – ג (כלי דיכוי נגד מתנגדי המשטר)
- 5 – א (מחנות עבודה בברית המועצות)

חלק ה' – סדר כרונולוגי

1. מלחמת העולם הראשונה ותוצאותיה
2. המהפכה הבולשביקית בברית המועצות
3. עליית מוסוליני לשלטון באיטליה
4. הקמת גטאות בתקופת השואה

חלק ו' – שאלות פתוחות

1. תעמולה, משטרה חשאית וטרור שלטוני
2. הערצה והאדרה מוגזמת של דמות המנהיג

כרטיס יציאה – מה לחפש

- שליטה בכל תחומי חיי האזרחים באמצעות תעמולה, משטרה חשאית וטרור
- קומוניזם מדגיש שוויון כלכלי, פשיזם מדגיש לאומנות וכוח המדינה
- פעילות תרבותית, חינוכית או שמירה על חיי יום-יום מכובדים

טיפים להפעלה:

- מומלץ לצפות בקטע מהסרטון לפני פתרון הדף כדי לחזק את ההבנה
- אפשר לחלק את הכיתה לקבוצות - קבוצה אחת מתמקדת בקומוניזם והשנייה בפשיזם לצורך הדיון בהשוואה

דף תרגול: משטרים טוטליטריים והשואה

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה נלמד על משטרים חזקים ואכזריים שהיו באירופה, ועל חיי היהודים בגטאות בזמן השואה.

📖 מילון קטן:

משטר טוטליטרי	משטר ששולט בכל תחומי חיי האזרחים
פולחן אישיות	הערצה מוגזמת של המנהיג
תעמולה	מידע מוטה שמטרתו לשכנע ולשלוט בדעת הקהל
משטרה חשאית	גוף שעוקב אחר אזרחים ומדכא מתנגדים
קולקטיביזציה	איחוד חוות חקלאיות פרטיות לחוות משותפות בכפייה
פאשס (אלומת מקלות)	סמל הפשיזם - אלומת מקלות הקשורים יחד
גטו	שכונה סגורה שבה רוכזו היהודים בתקופת השואה
יודנראט	מועצה יהודית שמונתה על ידי הגרמנים בגטו

1 חלק א' – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה המאפיין החשוב ביותר של משטר טוטליטרי?

א) שליטה בכל תחומי החיים ב) בחירות חופשיות ג) חופש עיתונות ד) ביזור שלטוני

2. מי שלט בברית המועצות אחרי המהפכה?

א) היטלר ב) מוסוליני ג) הקומוניסטים ד) הצאר

3. מה זו תוכנית חומש?

א) תוכנית כלכלית לפיתוח התעשייה ב) חגיגה לאומית ג) סמל צבאי ד) חוק דתי

4. איך קראו למנהיג הפשיסטי באיטליה?

א) תואר המנהיג הפשיסטי באיטליה ב) מפלגה גרמנית ג) סמל קומוניסטי ד) שם של גטו

5. איזו תנועה האמינה שהמדינה חשובה מהכל?

א) דמוקרטיה ב) פשיזם ג) ליברליזם ד) אנרכיזם

6. מה עשה היודנראט בגטו?

א) ועד יהודי שמונה בידי הגרמנים לנהל את הגטו ב) משטרה חשאית גרמנית ג) תנועת מרי יהודית

ד) ארגון כלכלי בינלאומי

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	קומוניזם ופשיזם צמחו שניהם מתוך המשבר שלאחר מלחמת העולם הראשונה.	☐	☐
2	במשטר טוטליטרי יש בדרך כלל יותר ממפלגה פוליטית אחת.	☐	☐
3	הקומוניזם מאמין בשוויון בין בני האדם ובביטול הקניין הפרטי.	☐	☐
4	הפשיזם מתנגד להאדרת המלחמה והכוח הצבאי.	☐	☐
5	כל הגטאות בתקופת השואה היו זהים לחלוטין זה לזה.	☐	☐
6	'עונג שבת' היה פעילות תרבותית חשאית בגטו ורשה.	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. הגולאג היה מערכת מחנות _____ בברית המועצות.

2. ה_____ היתה תעלול תעמולתי שארגן מוסוליני כדי להשתלט על השלטון באיטליה.

3. במשטר טוטליטרי משתמשים ב _____ כדי לשכנע את האזרחים ולשלוט בדעתם.

4. מתן ייחוד ומעמד מיוחד לקבוצה נבחרת של אנשים נקרא _____ .

5. פעולות התנגדות שקטות ליצירת חיי יום-יום מכובדים בגטו נקראות _____ החיים.

6. ה_____ היו גופים יהודיים שטיפלו בצרכי התושבים בבתים בגטו.

4 חלק ד' – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. קומוניזם	___	**א.** מחנות עבודה בברית המועצות
2. פשיזם	___	**ב.** מועצה יהודית בגטו
3. יודנראט	___	**ג.** כלי דיכוי נגד מתנגדי המשטר
4. משטרה חשאית	___	**ד.** שאיפה לשוויון כלכלי וביטול המעמדות
5. גולאג	___	**ה.** האדרת המדינה, הלאום והמנהיג

5 חלק ה' – סדר כרונולוגי

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	עליית מוסוליני לשלטון באיטליה
☐	מלחמת העולם הראשונה ותוצאותיה
☐	הקמת גטאות בתקופת השואה

☐	המהפכה הבולשביקית בברית המועצות

6 חלק ו' – שאלות פתוחות

ענו בקצרה.

1. מהם שלושה כלים שבהם השתמש משטר טוטליטרי כדי לשלוט באזרחים?

2. הסבירו במשפט אחד מהו 'פולחן אישיות'.

כרטיס יציאה

מהו משטר טוטליטרי?

ציינו הבדל אחד בין קומוניזם לפשיזם

מהי דוגמה אחת לעמידה בגטו

איך הרגשתי בשיעור? 😕 😐 🙂 😀